

**İÇ
KUVVETLER**

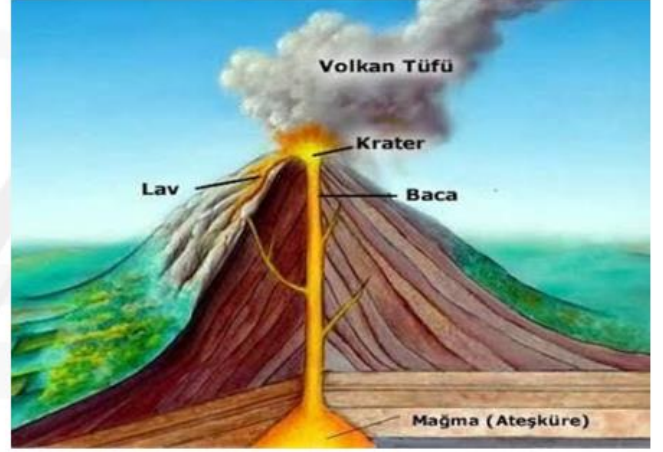
3-VOLKANİZMA

Magmanın yeryüzüne hareketi sırasında yaşanan faaliyetlerin bütününe **volkanizma** adı verilir.

Volkanizma oluşum yerine göre ikiye ayrılır:

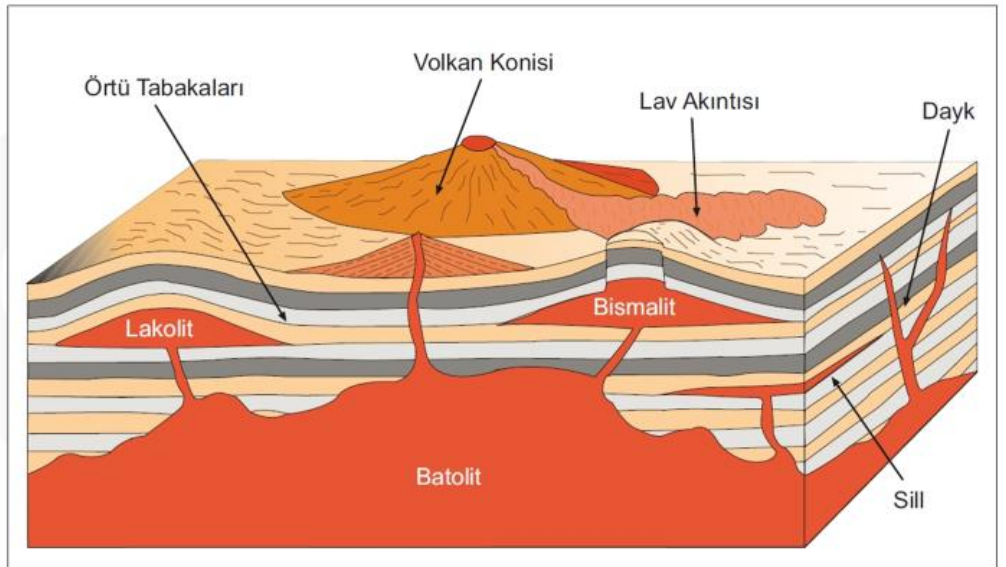
Derinlik Volkanizması

Yüzey Volkanizması

Derinlik Volkanizması

Magmanın yer yüzüne çıkmadan soğumasıyla oluşur . Bu duruma bağlı batolit, lakolit , sill ve dayk adı verilen yeryüzü şekilleri oluşur. Bu şekiller üstteki tabakaların aşınması sonucu yüzeye çıkabilir.

Yüzey Volkanizması

Yüzey volkanizması sonucu oluşan yeryüzü şekillerine **kaldera, krater, maar ve volkan konileri** örnek verilebilir.

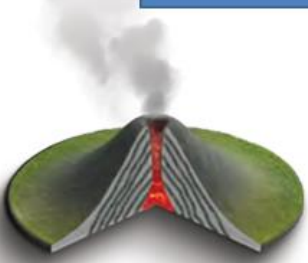
Krater:

Kaldera:

Maar:

**Volkan
Konisi:**

Volkan Konisi

Kül Konisi

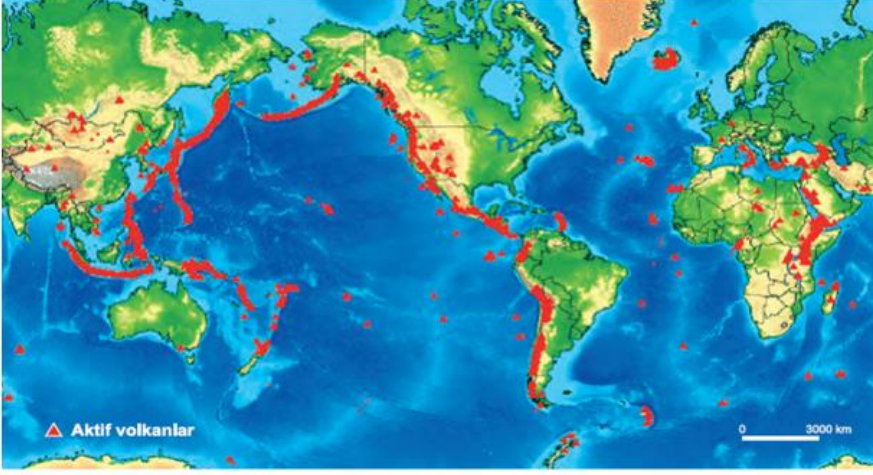

Kalkan Volkan

Tabakalı Volkan

- Yeryüzünde volkanların dağılışı ile levha sınırları birbirleriyle paralellik gösterir. Dünyadaki volkanların büyük bir kısmı pasifik okyanusu çevresinde toplandığından bu alana **Pasifik Ateş Çemberi** adı verilir.

Volkanik arazilerin çevresi neden yoğun nüfuslanmıştır?

1

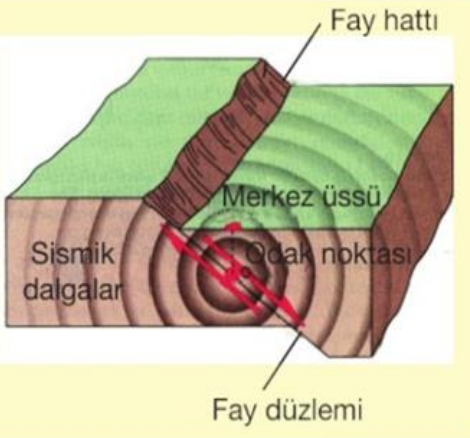
2

3

4-DEPREM:

Çeşitli nedenlerle yer kabuğunda meydana gelen kısa süreli sarsıntılara deprem adı verilir.

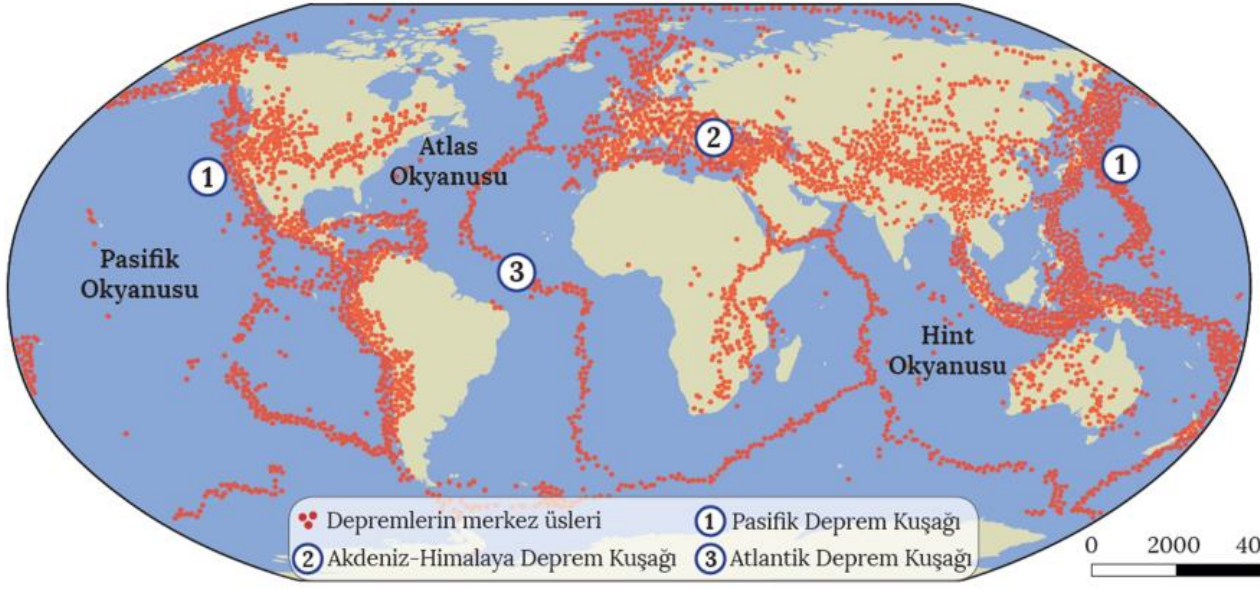
- ❑ Yer kabuğu içerisinde meydana gelen depremin başladığı noktaya iç merkez (**hiposantır**) denir. Yeryüzüne ulaştığı ilk noktaya da dış merkez (**episantır**) adı verilir.

- ❑ Deprem dalgaları boyuna (P) dalgalar, enine (S) dalgalar ve yüzey (L) dalgaları olarak ayrılır.
- ❑ Depremin büyüklüğü, **sismograf** denilen aletle ölçülür.

Oluşumuna Göre Deprem Türleri

- ❑ **Çöküntü (Karstik) Depremler:** Yer altındaki mağara, maden ocakları ve boşlukların çökmesiyle oluşan sarsıntılardır. Karstik arazilerde daha çok görülür.
- ❑ **Volkanik Depremler:** Volkanik patlamalar sırasında meydana gelen sarsıntılardır. Aktif volkanik sahalarda görülür.
- ❑ **Tektonik Depremler:** Levha hareketleri sonucu meydana gelen depremlerdir. Etki alanı en geniş, en yıkıcı depremlerdir. Dağılımları fay hatları ile paralellik gösterir.

Yeryüzünde meydana gelmiş büyük depremlerin dağılışı (1963-2015) ve büyük deprem kuşakları (www.earthquake.usgs.gov)

